

LABORATORIUM
KONSERWACJI

www.labko.pl

Z up. Mazowieckiego Wojewódzkiego
Konservatora Zabytków

Jolanta Sobierajska
Kierownik Delegatury w Płocku

Program prac konserwatorskich
dla polichromii ściennych
nawy głównej i naw bocznych
wraz ze sklepieniem
w kościele parafialnym pw. św. Mikołaja
w Gójsku

Autorzy opracowania:

WOJEWÓDZKI URZĄD OCHRONY ZABYTKÓW

mgr Sylwia Sverová Pawelkiewicz - konserwator dzieł sztuki, nr dyplomu 7762

dr hab. Sylwester Piedziejewski

DELEGATURA W PŁOCKU

09-400 Płock, ul. Zduńska 13A

tel. 262 76 71, fax 262 75 59

Decyzje WWOZ/Płock
w 168 /2024 z dnia
15.04.2024 r.
DP.5144.4.2024

Sverová Pawelkiewicz
Sylwester Piedziejewski

Warszawa, marzec 2024

Spis Treści

Identyfikacja i miejsce przechowywania obiektu	3
Opis obiektu	3
Historia obiektu	3
Technika	3
Stan zachowania i przyczyny zniszczeń	3
Wnioski i założenia konserwatorskie	4
Program prac konserwatorskich	4

WOJEWÓDZKI URZĄD OCHRONY ZABYTKÓW
w Warszawie
DELEGATURA W PŁOCKU
09-400 Płock, ul. Zduńska 13A
tel. 262 76 71, fax 262 75 58

Identyfikacja i miejsce przechowywania obiektu

Polichromia nawy głównej oraz naw bocznych wraz ze sklepieniem parafii pw. św. Mikołaja w Gójsku, Parafia rzymskokatolicka, dekanat sierpecki, diecezja płocka; Gójsk, ul. Lipnowska 1, 09-227 Szczutowo

Historia obiektu

Kościół pw. św. Mikołaja w Gójsku został zbudowany w latach 1903-1906, z inicjatywy ks. Załuskiego według projektu architekta Stefana Szyllera. Polichromię wykonali w 1930 r. bracia Władysław i Kazimierz Drapiewscy w technice mineralnej Keima.

Główny remont świątyni został przeprowadzony w latach 1969-1971. W 2023 roku konserwacji poddano sklepienie prezbiterium kościoła.

Opis obiektu

Polichromia nawy głównej i naw bocznych stanowi przeciwwagę do bogatej dekoracji prezbiterium. Ściany obwodowe pokryte są ornamentálną lamperią nawiązującą do motywów widocznych w prezbiterium. Wyższe partie są utrzymane w stonowanym odcieniu piaskowej bieli; monochromię sklepień przerywają ornamenty umieszczone na łukach i żebrach sklepień. Ornamenty okalają również otwory okienne. W nawach bocznych umieszczono dodatkowo dwie sceny - Chrystusa uzdrawiającego oraz Tróję świętą.

Technika

Technika krzemianowa na tynku.

Stan zachowania i przyczyny zniszczeń

Polichromia wykonana w technice krzemianowej Keima. Warstwa malarska wykazuje dobrą kohezję i adhezję do podłoża. Widoczne spękania warstwy tynku wskazują na możliwe miejscowe problemy na styku tynk/cegła związane z naturalnym osadzaniem się budynku.

Partie ścian i sklepienia są silnie zabrudzone na całej powierzchni. Widoczne są liczne pajęczyny i grubo osadzony kurz. Na sklepieniach widoczne są plamy wynikające z nieszczelności dachu. Przyczynę zawilgoceń usunięto. Na filarach widoczne są ślady po ornamentach zamalowanych podczas remontu w latach 70. Widoczne są miejscowe przetarcia, otarcia warstwy malarskiej.

WOJEWÓDZKI URZĄD OCHRONY ZABYTKÓW
w Warszawie
DELEGATURA W PŁOCKU
09-400 Płock, ul. Zduńska 13A
tel. 262 76 71, fax 262 75 58

Wnioski i założenia konserwatorskie

Celem planowanych prac jest przywrócenie pierwotnych walorów estetycznych wnętrza. Projekt zostanie zrealizowany przy poszanowaniu wartości historycznych i kultowych obiektu. Prace należy poprzedzić wykonaniem szczegółowej dokumentacji fotograficznej i opisowej oraz badaniami sondażowymi.

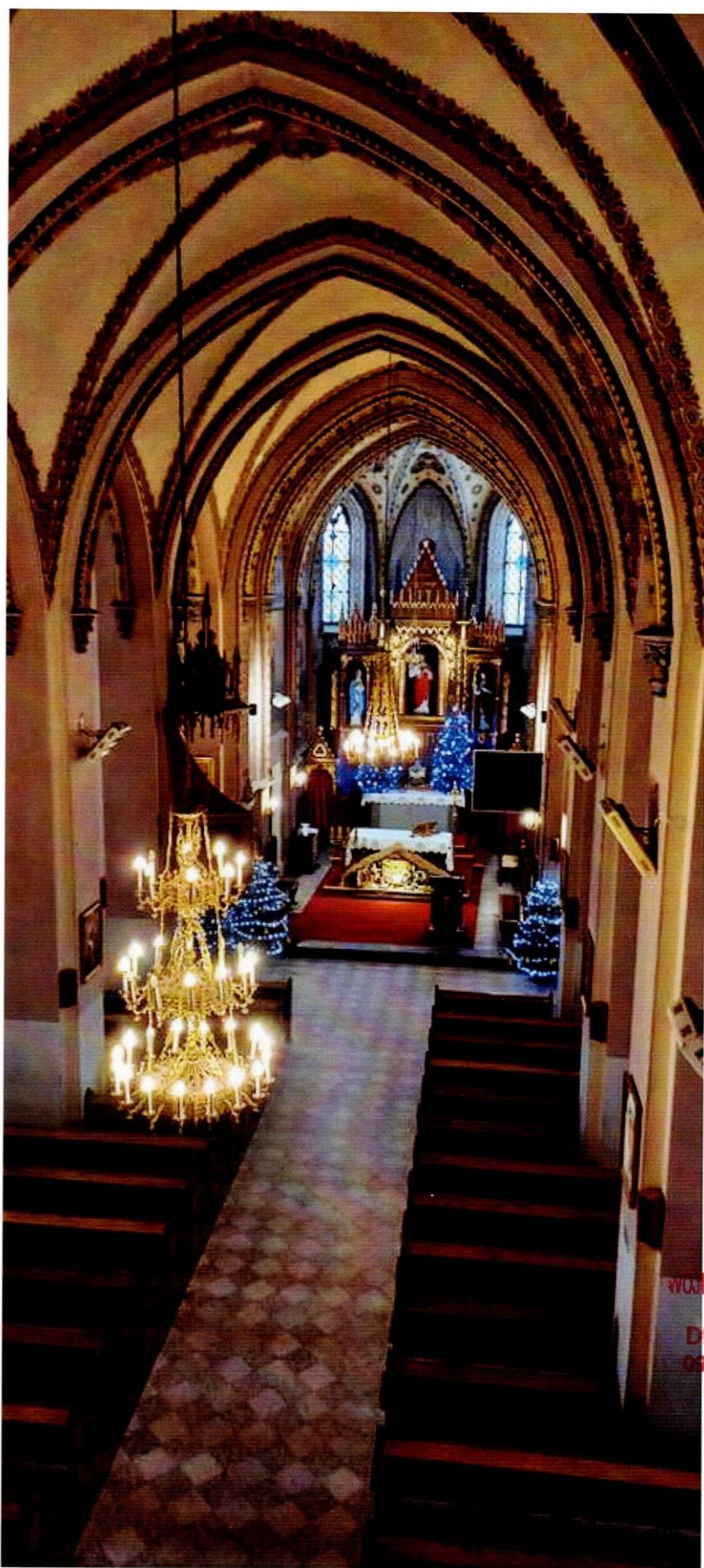
Konieczna będzie ocena spękań tynku i podjęcie adekwatnych środków w celu ewentualnej poprawy adhezji poszczególnych warstw technologicznych. W obrębie plam po zawilgoceniach konieczne będzie przeprowadzenie odgrzybiania.

Program prac konserwatorskich

1. Dokumentacja fotograficzna i opisowa polichromii.
2. Ustawienie rusztowań i zabezpieczenie wyposażenia świątyni.
3. Wstępne oczyszczenie malowideł z zabrudzeń powierzchniowych. Zaleca się miękkie szczotki przeznaczone do odkurzania.
4. Szczegółowe rozpoznanie stanu zachowania malowideł, w tym zakresu i głębokości spękań oraz ocena stanu zachowania monochromii w obrębie plam na sklepieniu.
5. Odgrzybienie powierzchni, w szczególności w obrębie widocznych plam na sklepieniu. Zaleca się środki przeciwwgrzybiczne bezpieczne dla pigmentów warstwy malarskiej.
6. Ewentualne zastrzyki podtynkowe z zastosowaniem mas zastrzykowych mineralnych, w tym w obrębie sklepienia przeznaczonych do konstrukcji lekkich, np. PLM-AL. Konieczne może być opracowanie systemu miejscowego stemplowania tynków w trakcie prac.
7. Oczyszczenie malowideł z nawarstwień - zanieczyszczeń i ewentualnych wtórnych przemalowań. Zaleca się miękkie gąbki Wishab, gumki oraz w uzasadnionych przypadkach, lokalnie, środki chemiczne. Wszystkie produkty powinny zostać przetestowane na małych powierzchniach przed zastosowaniem na całości. Usunięcie przemalowań w obrębie dekoracji filarów.
8. Reperacje lokalne uszkodzeń i spękań tynku materiałami zgodnymi z technologią oryginału. W przypadku płytkich ubytków może okazać się konieczne modyfikowanie zaprawy dodatkiem żywicy akrylowej, np. Primalu AC 33. Opracowanie faktury uzupełnień, tak aby przypominała szorstkością i porowatością podłoże oryginalne.
9. Całościowa konsolidacja warstw technologicznych.
10. Wykonanie retuszu i uzupełnień brakujących fragmentów malatury sklepienia i ścian kościoła.
11. Opracowanie dokumentacji konserwatorskiej.

WOJEWÓDZKI URZĄD OCHRONY ZABYTKÓW
w Warszawie
DELEGATURA W PŁOCKU
09-400 Płock, ul. Zduńska 13A
tel. 262 76 71, fax 262 75 58

WARSZAWSKI URZĄD OCHRONY ZABYTKÓW
w Warszawie
DELEGATURA W PŁOCKU
09-400 Płock, ul. Zduńska 13A
tel. 262 76 71, fax 262 75 58

II. 1. Widok ogólny nawy głównej.

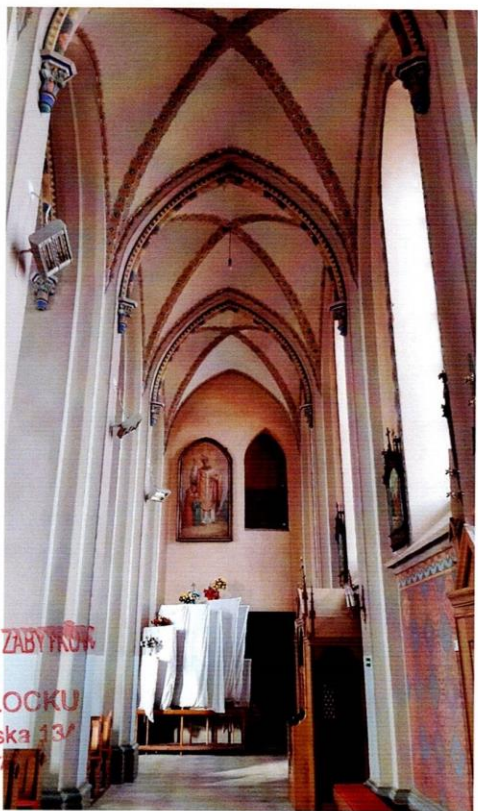
II. 2. Nawa boczna.

II. 3. Nawa boczna.

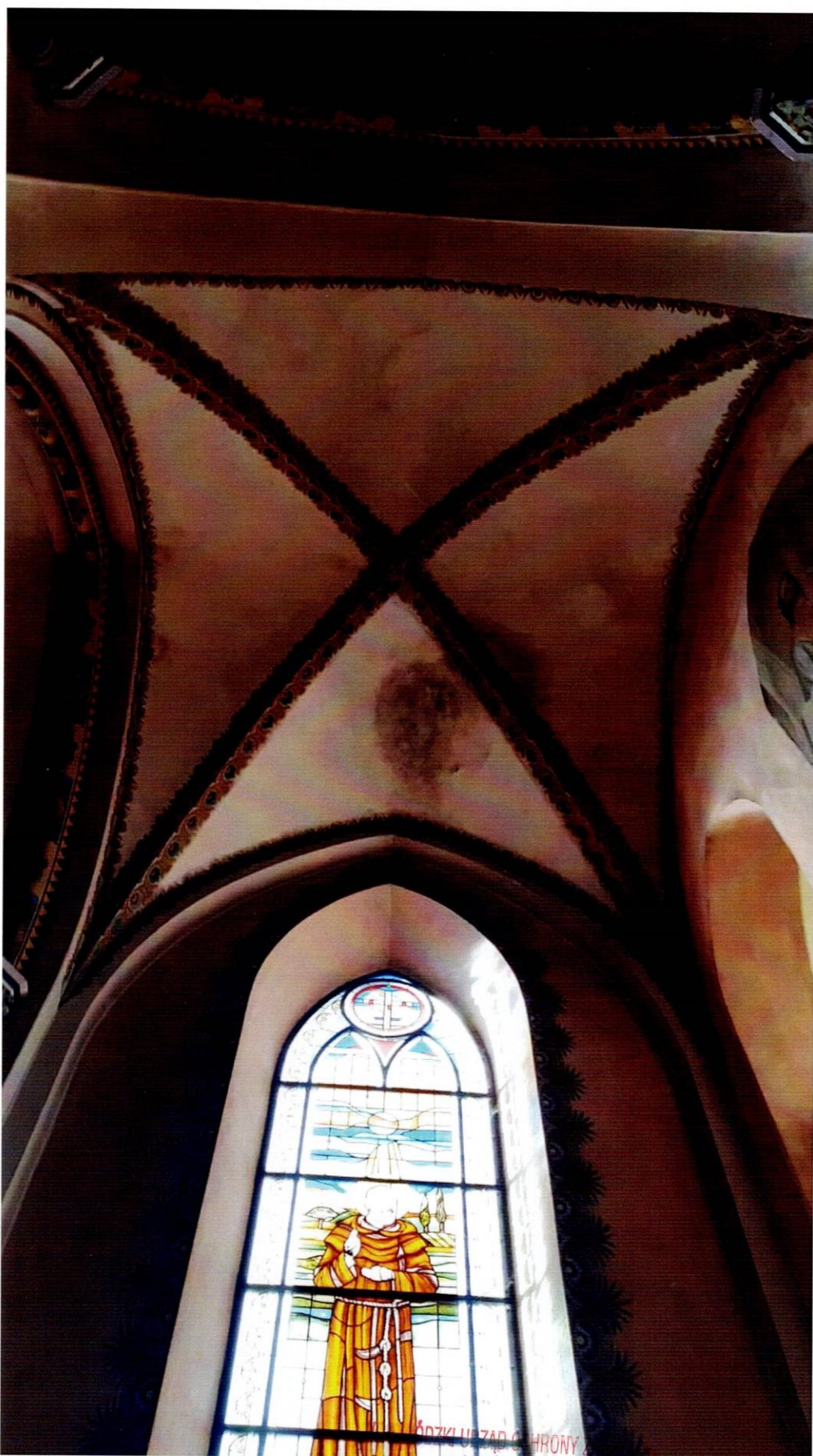
II. 4. Nawa boczna.

II. 5. Nawa boczna.

WOJEWÓDZKI URZĄD OCHRONY ZABYTKÓW
w Warszawie
DELEGATURA W PŁOCKU
09-400 Płock, ul. Zduńska 33A
tel. 262 76 71, fax 262 76 72

II. 6. Plamy na sklepieniu oraz ornament wokół otworu okiennego.

ŚRODKOWY URZĄD OCHRONY
w Warszawie
DELEGATURA W PŁOCKU
09-400 Płock, ul. Zduńska 13A
tel. 262 76 71, fax 262 75 58

II. 7. Ornament na sklepieniu.

WOJEWÓDZKI URZĄD OCHRONY ZABYTKÓW
w Warszawie
DELEGATURA W PŁOCKU
09-400 Płock, ul. Zduńska 13A
tel. 262 76 71, fax 262 75 58

MAZOWIECKI
WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR
ZABYTKÓW

Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Warszawie
DELEGATURA W PŁOCKU ul. Zduńska 13a, 09-400 Płock
tel. (+24) 262 76 71, (+24) 262 78 34, fax (+24) 262 75 58
www.mwzkz.pl

Płock, 15 kwietnia 2024 r.

DP.5144.4.2024

DECYZJA nr : 168/2024

Na podstawie art. 92 ust. 6, art. 7 pkt 1, art. 36 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. 2022 poz. 840 ze zm.), art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j.: Dz. U. z 2023 roku, poz. 775 ze zm.) oraz § 12 ust. 1 i ust. 2 pkt 4, 5 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków tj. Dz. U. 2021 r., poz. 81), po rozpatrzeniu wniosku z dnia: 2024.04.05, data wpływu: 2024.04.10, w sprawie: wydania pozwolenia na odnowienie polichromii autorstwa braci Drapiewskich z kościoła parafialnego pw. św. Mikołaja w Gójsku , wpisanego do rejestru zabytków pod numerem 441 z dnia 13 marca 1978 roku, będącego w istocie wnioskiem o wydanie pozwolenia na prace konserwatorskie i prace restauratorskie przy zabytku wpisanym do rejestru, a złożonego przez: ks. Grzegorza Żabika – Proboszcza Parafii Rzymskokatolickiej pw. św. Mikołaja w Gójsku, ul. Lipnowska 1, 09-227 Szczutowo,

działając z upoważnienia

Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków

1. Pozwalam: Parafii Rzymskokatolickiej pw. św. Mikołaja w Gójsku, ul. Lipnowska 1, 09-227 Szczutowo, na prowadzenie prac konserwatorskich i restauratorskich przy polichromiach ściennych autorstwa braci Drapiewskich z kościoła pw. Zwiastowania Najświętszej Marii Panny w Ligowie, zgodnie z załączonym do wniosku „Program prac konserwatorskich dla polichromii ściennych nawy głównej i naw bocznych wraz ze sklepieniem w kościele parafialnym pw. św. Mikołaja w Gójsku” - opracowanym przez mgr Sylwię Svarową-Pawełkowicz i Sylwestra Piędzejewskiego, miejsce, data opracowania Warszawa marzec 2024.
2. Określam warunek polegający na obowiązku kierowania pracami konserwatorskimi i restauratorskimi albo samodzielnego ich wykonywania przez osobę spełniającą wymagania, o których mowa w art. 37a ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.
3. Zobowiązuję wnioskodawcę do przekazania wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków danych osoby kierującej pracami konserwatorskimi lub restauratorskimi albo samodzielnie wykonującej prace konserwatorskie lub restauratorskie, dokumentów potwierdzających spełnianie przez tę osobę wymagań, o których mowa w art. 37a ustawy jw. i oświadczenia o przyjęciu obowiązku kierowania pracami konserwatorskimi lub restauratorskimi albo samodzielnego wykonywania prac konserwatorskich lub restauratorskich, nie później niż w terminie 14 dni przed dniem rozpoczęcia prac konserwatorskich lub restauratorskich, a w

roku prac konserwatorskich lub restauratorskich na 14 dni przed dokonaniem zmiany tej osoby.

4. Postępowanie w sprawie wydanego pozwolenia może zostać wznowione, a następnie pozwolenie może być cofnięte lub zmienione na podstawie art. 47 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

5. Termin ważności pozwolenia upływa w dniu 31 grudnia 2026 roku.

6. Zobowiązuję wnioskodawcę do prowadzenia dokumentacji przebiegu wskazanych w pozwoleniu prac oraz opracowania wyników tych prac, w sposób umożliwiający jednoznaczną identyfikację i dokładną lokalizację przestrzenną wszystkich czynności, użytych materiałów oraz dokonanych odkryć, i przekazania jej wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków w terminie 3 miesięcy od dnia zakończenia tych prac;

7. Zobowiązuję wnioskodawcę do opracowania sposobu postępowania z zabytkiem po zakończeniu wskazanych w pozwoleniu prac i przekazania tego opracowania wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków w terminie 3 miesięcy od dnia zakończenia tych prac;

UZASADNIENIE:

Wniosek dotyczy: polichromii z kościoła pw. św. Mikołaja w Gójsku, wpisanego do rejestru zabytków pod numerem 441 z dnia 13 marca 1978 roku. W dniu 10 kwietnia 2024 roku do Organu wpłynął wniosek Ks. Grzegorza Żabika – Proboszcza Parafii Rzymskokatolickiej pw. św. Mikołaja w Gójsku, o wydanie pozwolenia na prowadzenie prac konserwatorskich i restauratorskich przy polichromiach ściennych autorstwa braci Drapiewskich z kościoła pw. św. Mikołaja w Gójsku, zgodnie z załączonym do wniosku jw. „Program prac konserwatorskich dla polichromii ściennych nawy głównej i naw bocznych wraz ze sklepieniem w kościele parafialnym pw. św. Mikołaja w Gójsku” - opracowanym przez mgr Sylwię Svarovą-Pawełkowicz i Sylwestra Piędziejewskiego

Neogotycki, ceglany kościół parafialny w Gójsku zbudowano w latach 1903-1906 według projektu Stefana Szyllera. W roku 1930 wnętrze kościoła pokryto polichromią w technice krzemianowej, autorstwa Władysława i Kazimierza Drapiewskich, słynniejszych twórców sakralnego malarstwa ściennego pierwszej połowy XX w.

Polichromie nawy głównej i naw bocznych stanowią przeciwwagę dla bogatej dekoracji prezbiterium. Stanowi ją roślinna bordiura występująca na krawędzi łuków, otworach okiennych i na żebrach sklepień. W nawach bocznych umieszczone są również dwie sceny figuralne: Chrystusa uzdrawiającego, oraz Tróję Świętą.

Partie ścian i sklepienia są silnie zabrudzone na całej powierzchni. Widoczne są też plamy wynikłe z nieuszczelnności dachu oraz otarcia tynku i przetarcia warstwy malarskiej.

Zaproponowane w programie kompleksowe działania konserwatorsko-restauratorskie mają na celu poprawienie stanu technicznego malowideł oraz podniesienie ich walorów estetycznych.

Po analizie wniosku jw. i załączonego programu prac stwierdzono, że realizacja zamierzenia jw., przy zachowaniu warunków konserwatorskich zawartych pkt 2 i 3, nie stanowi zagrożenia dla zabytku – kościoła parafialnego pw. św. Marcina w Gójsku. Warunki konserwatorskie zawartego w pkt 2 i 3 wynikają z § 12 ust. 1 pkt 3 i 4 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków. W związku z powyższym orzeczono jak w sentencji.

POUCZENIE:

1. Od niniejszej decyzji służy stronie odwołanie do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, ul. Krakowskie Przedmieście 15/17, 00-071 Warszawa za pośrednictwem tutejszego organu, w terminie 14 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji.
2. Przed upływem terminu wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania. Oświadczenie należy złożyć tutejszemu organowi.
3. Z dniem doręczenia tutejszemu organowi oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.
4. Decyzja podlega wykonaniu przed upływem terminu do wniesienia odwołania, jeżeli jest zgodna z żądaniem wszystkich stron lub jeżeli wszystkie strony zrzekły się prawa do wniesienia odwołania.
5. Niniejsze pozwolenie nie zwalnia z obowiązku uzyskania innych pozwoleń i zgłoszeń wymaganych przepisami prawa.
6. Właściciel lub użytkownik obiektu zobowiązany jest do zawiadomienia Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o wszystkich okolicznościach ujawnionych w toku robót, które mogą mieć ujemny wpływ na stan zachowania zabytku oraz zmienić zakres prac określonych w zezwoleniu.

Za wydanie niniejszego pozwolenia pobrano opłatę skarbową w wysokości 82 zł - przelew na konto Urzędu Miasta Płocka z dnia 4.04.2024 r. (potwierdzenie przelewu w aktach sprawy), zgodnie z ustawą z dnia 16 listopada 2006 roku o opłacie skarbowej (tj. DZ. U. z 2023 r. poz. 2111 ze zm.)

Otrzymują:

1. Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Mikołaja, Gójsk, ul. Lipnowska 1, 09-227 Szczutowo,
2. A/a

Do wiadomości:

Kuria Diecezjalna Płocka

Z up. Mazowieckiego Wojewódzkiego
Konserwatora Zabytków
Jolanta Sobierajska
Kierownik Delegatury w Płocku

Sprawę prowadzi: st. insp. Piotr Kiciak, t. 24 262 76 71 w. 28, email. pkiciak@mwkz.pl

Płock, 26 kwietnia 2024 r.

DP.5144.4.2024

POSTANOWIENIE NR: 86 / 2024

Na podstawie art. 92 ust. 6 i art. 7 ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tj. Dz. U. z 2022 r., poz. 840 ze zm.), na podstawie art. 113 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r – kodeks postępowania administracyjnego (tj. Dz. U z 2024 poz. 572),

działając z upoważnienia Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków:

Postanawiam sprostować z urzędu oczywistą omyłkę w Decyzji nr 168/2024 z dnia 15.04.2024 r., l.dz. DP.5144.4.2024 w sprawie wydania pozwolenia na prace konserwatorskie i restauratorskie przy polichromiach z kościoła parafialnego pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Gójsku, wpisanego do rejestru zabytków pod numerem 441 z dnia 13 marca 1978 roku

w ten sposób, że:

- w wierszu 14 i 15 na stronie 1 jest:
„z kościoła parafialnego pw. św. Mikołaja w Gójsku”
powinno być:
„z kościoła parafialnego pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Gójsku”
- w wierszu 24 i 25 na stronie 1 decyzji jest:
„z kościoła pw. Zwiastowania Najświętszej Marii Panny w Ligowie”
powinno być:
„z kościoła parafialnego pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Gójsku”
- w wierszu 17 na stronie 2 jest:
„z kościoła parafialnego pw. św. Mikołaja w Gójsku”
powinno być:
„z kościoła parafialnego pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Gójsku”
- w wierszu 22 na stronie 2 jest:
„z kościoła parafialnego pw. św. Mikołaja w Gójsku”
powinno być:
„z kościoła parafialnego pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Gójsku”
- w wierszu 3 na stronie 3 decyzji jest:
„kościół parafialny pw. św. Marcina w Gójsku”
powinno być:
„z kościoła parafialnego pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Gójsku”

UZASADNIENIE:

W wydanej przez urząd konserwatorski decyzji nr 168/2024 z dnia 15.04.2024 r., l.dz. DP.5144.4.2024 pozwalającej na prace konserwatorskie i restauratorskie przy polichromiach ściennych autorstwa braci Drapiewskich z kościoła parafialnego pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Gójsku, w sentencji podano inne wezwanie i umiejscowienie kościoła, które nie ma wpływu na rozstrzygnięcie decyzji. Powyższe sprostowanie nie prowadzi zatem do merytorycznej zmiany ani do uzupełnienia rozstrzygnięcia.

POUCZENIE:

Na niniejsze postanowienie przysługuje inwestorowi zażalenie do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, które należy złożyć za pośrednictwem tutejszego organu w terminie 7 dni od daty doręczenia.

Z up. Mazowieckiego Wojewódzkiego
Konserwatora Zabyków

Jolanta Sobierajska
Kierownik Delegatury w Płocku

Otrzymują:

1. Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Mikołaja, Gójsk, ul. Lipnowska 1, 09-227 Szczutowo
2. a/a

Do wiadomości:

Kuria Diecezjalna Płocka

Sprawę prowadzi: st. insp. Piotr Kiciak, t. 24 2627672 w. 28, email pkiciak@mwkz.pl